

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	M#2-S2-MiBM-304
	studia niestacjonarne:	M#2-N2-MiBM-304
Nazwa przedmiotu	Wybitni polscy naukowcy	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Famous Polish Scientists	
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	MECHANIKA i BUDOWA MASZYN
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Metrologii i Niekonwencjonalnych Metod Wytwarzania
Koordinator przedmiotu	dr hab. inż. Marcin Graba, prof. PŚk
Zatwierdził	dr hab. Jakub Takosoglu, prof. PŚk, Dziekan Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kształcenia ogólnego	
Status przedmiotu	obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr III
	studia niestacjonarne	Semestr III
Wymagania wstępne		
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	1	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15				
	studia niestacjonarne:	9				

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Dostosowanie kształcenia w Politechnice Świętokrzyskiej do potrzeb współczesnej gospodarki”
nr FERS.01.05-IP.08-0234/23

Wydział Mechatroniki
i Budowy Maszyn

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Ma znaczącą wiedzę na temat wybitnych polskich naukowców, zna historię polskich wynalazków i różnych rozwiązań z zakresu nauk technicznych, matematyczno-przyrodniczych, w tym fizyki i chemii oraz mechaniki.	MiBM2_W04
Umiejętności	U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, dotyczące historii polskiej nauki w zakresie techniki, nauk matematyczno-przyrodniczych. Potrafi znajdować w różnych źródłach informacje o osiągnięciach polskich wynalazców.	MiBM2_U01
Kompetencje społeczne	K01	Ma świadomość o konieczności samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy z zakresu historii polskiej wynalazczości. Krytycznie potrafi ocenić posiadaną wiedzę. Posiada umiejętność pozyskiwania nowych informacji historycznych zarówno z literatury, jak i od ekspertów z dziedziny nauk technicznych i matematyczno-przyrodniczych. Rozumie wkład polskiej nauki w rozwój świata.	MiBM2_K01
	K02	Świadomy jest ważności pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej na przestrzeni lat, świadomy jest osiągnięć historycznych w zakresie polskiej wynalazczości oraz w zakresie badań podstawowych.	MiBM2_K02

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe

wykład	Mikołaj Kopernik (1473–1543): Rewolucja heliocentryczna. Teoria heliocentryczna jako fundament współczesnej astronomii. Dzieło "De revolutionibus orbium coelestium". Wpływ Kopernika na rozwój nauki i filozofii. Jan Heweliusz (1611–1687): Ojciec nowożytnej astronomii obserwacyjnej. Budowa obserwatorium astronomicznego w Gdańsku. Mapy Księżyca i katalog gwiazd. Stanisław Staszic (1755–1826): Przyrodnik i filozof oświecenia. Badania geologiczne i ich znaczenie dla rozwoju przemysłu. Wpływ Staszica na edukację i naukę w Polsce. Ignacy Łukasiewicz (1822–1882): Wynalazca lampy naftowej. Pionier przemysłu naftowego. Znaczenie jego wynalazków dla gospodarki i życia codziennego. Zygmunt Wróblewski (1845–1888) i Karol Olszewski (1846–1915): Skroplenie gazów. Pierwsze skroplenie tlenu, azotu i dwutlenku węgla. Znaczenie ich badań dla kriogeniki i przemysłu. Maria Skłodowska-Curie (1867–1934): Podwójna noblistka. Odkrycie polonu i radu. Rozwój radioterapii i badania nad promieniotwórczością. Kazimierz Funk (1884–1967): Twórca pojęcia witamin. Znaczenie odkrycia witamin dla medycyny i dietetyki. Historia badań nad ber-beri i witaminą B1. Wacław Sierpiński (1882–1969): Geniusz teorii liczb i zbiorów. Jego prace nad krzywą Sierpińskiego i liczbami pierwszymi. Wkład w rozwój matematyki światowej. Hugo Steinhaus (1887–1972): Matematyka w codziennym życiu. Wkład w analizę matematyczną i teorię prawdopodobieństwa. Steinhaus jako współzałożyciel lwowskiej szkoły matematycznej. Stefan Banach (1892–1945): Twórca analizy funkcjonalnej. Twierdzenie Banacha i przestrzenie Banacha. Wpływ jego prac na współczesną matematykę. Jan Czochralski (1885–1953): Twórca metody wzrostu kryształów. Znaczenie metody Czochralskiego w produkcji półprzewodników. Wkład w rozwój elektroniki. Ludwik Hirszfild (1884–1954): Odkrywca grup krwi. Badania nad serologią i immunologią. Znaczenie jego prac dla transfuzjologii i genetyki. Andrzej Schinzel (1937–2021): Współczesny matematyk. Wkład w teorię liczb i wielomianów. Znaczenie jego badań dla rozwoju kryptografii. Aleksander Wolszczan (ur. 1946): Odkrywca pierwszych egzoplanet. Odkrycie planet pozasłonecznych wokół pulsara. Znaczenie odkrycia dla astrofizyki i badań kosmosu. Podsumowanie i współcześni polscy naukowcy na arenie międzynarodowej. Krótkie omówienie osiągnięć takich postaci jak Artur Ekert (kryptografia kwantowa) czy Agnieszka Zalewska (fizyka cząstek elementarnych). Dyskusja nad przyszłością nauki w Polsce. Przegląd twórców polskich rozwiązań technicznych, o których nie piszą podręczniki.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
U01			X			
K01						X
K02						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia

wykład	zaliczenie z oceną	Zaliczenie testu końcowego na co najmniej 50%; Przygotowanie prezentacji na temat związany z wykładem (wykład odwrócony) i uzyskanie z niego oceny co najmniej 50%; Ocena końcowa to średnia ważona z testu końcowego (waga 0,65) oraz ocena z prezentacji – wykład odwrócony (waga 0,35).

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS													
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka	
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne						
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S		
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15					9						h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2					2						h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	17					11					h	
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	0,7					0,4					ECTS	
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	8					14					h	
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,3					0,6					ECTS	
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	0					0					h	
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0,0					0,0					ECTS	
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25					25					h	
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>						1					ECTS	

LITERATURA

1. Andrzej Fedorowicz, Irena Fedorowicz – 25 polskich wynalazców i odkrywców, którzy zmienili świat
2. Roman Kałuża – Stefan Banach: życie i matematyka
3. Jerzy Kierul – Mikołaj Kopernik: astronom, który poruszył Ziemię
4. Andrzej K. Wróblewski – Historia fizyki
5. Władysław Szulc – Ignacy Łukasiewicz – twórca przemysłu naftowego
6. Michał Heller – Filozofia i wszechświat: Mikołaj Kopernik i inni polscy astronomowie
7. Marek Matacz – Jan Czochoński: człowiek, który zmienił świat
8. Roman Duda – Lwowska szkoła matematyczna
9. Maria Skłodowska-Curie – Autobiografia i listy do rodziny
10. Zbigniew Tucholski – Polscy wynalazcy XIX i XX wieku

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

11. Waław Sierpiński – Zadania i łamigłównki matematyczne

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

*Projekt „Dostosowanie kształcenia w Politechnice
Świętokrzyskiej do potrzeb współczesnej gospodarki”
nr FERS.01.05-IP.08-0234/23*

Wydział Mechatroniki
i Budowy Maszyn